

Dış Ticaretimiz Gün Geçtikçe İnkişaf ediyor ihracatımız üç milyona çıktı

Menemen ovasından servet ve refah fışkıracaktır

Bu kurak ve münbit ovanın sulanması için yapılan tertipler, bu sene ikmal edilecektir. 1941 yazında sulanmağa başlayacak olan ova, bütün Ege mintakasına muadil miktarda pamak yetiştirebilecektir.

Yazan: ABİDİN DAVER

[İzmir, 19 Eylül]

Devletin bir su siyaseti vardır ki tahakkuku, Türkiyeyi bütünüyle yeni bir hayata kavuşturacaktır. Bu siyaset iki cephelidir. Bir cephesi sulama, diğer cephesi de kurutmadır. Memleketimiz, ya fazla sudan, yahut da az sudan muztarıptır. Yağmur mevsimlerinde sular taşar, zararı mucip olur; kurak zamanlarda, susuzluktan mahsul yanar, zararı mucip olur. Bataklıklar birer sıtma yuvasıdır, insanları hasta eder, vaktinden evvel öldürür. Böylece su yine zararı mucip olur.

Hülâsa hayat olan esu'yu enrimize râm edemediğimiz için onun çokluğu da, yokuğu da tabii bir âfet teşkil eder. Cümhuriyet rejimi, bu hayat kaynağından aramı istifade temin etmek kararını vermiştir. Onu hendlerle tutmak, kanallarla dağıtmak, nehirlerin yataklarını düzelterek coştugu zaman zararsız bir hale getirmek, ölüm yuvası haline geldiği yerde akıtarak kurutmak suretille memleketin sularını milletin emrine vermek için hareket geçmiştir.

Devletin sulamak istediği yerlerden biri de Menemen ovasıdır. 1937 yazı sonunda, sıcağın bir gün de bu ovadan geçmiştir. Tozlu ve tuzlu yollarda kumlara gömülerek geçen deve kervanları, buralara bir çöl manzarası veriyordu. Ova susuzluktan yanıyordu. Yarımadadaki muhterem zat, memleketi pek iyi tanıyordu:

— Bu ova sulansa, yerden servet ve refah fışkırır, o kadar münbittir, dedi.

Sanki devletin kulağı bu sözü duymuş gibi hemen Menemen ovasını sulamaya karar vermiş ve 1938 sonbaharında işe başlamıştır. Bu gün ovada açılan kanalları dolayım, 250,000 dönümlük, dümdüz bir kum ve toprak denizi sulanacak, bunun için bir milyon liraya yakın para sarfedilecektir. Ovada iki türlü kanal yapılmaktadır. Bunların bir kısmı sulama kanallarıdır, diğer bir kısmı da fazla suları, denize dökerek olan kanallardır. Menemen ovasının kurak topraklarını sulayacak olan sular, Gediz nehrinden alınacaktır. Emirâlem boğazında bir regülatör yapılarak buradan alınan su, bir ana kanalla Menemen kasabası kenarında inşa edilmiş olan taksim yerine akıtılacak ve oradan da bir sebeke halindeki kanallarla ova sulanacaktır. Müteahhit Kâzım Nuri Çörüş, büyük bir gayretle çalışarak kanalların üçte ikisini yapmıştır ve mütebakisini de bu sene yapıp bitirecektir. 1941 yazında sular koyuverilecektir.

Fakat Gediz nehrinin suları yazın azalır; ovayı sulamaya کافی gelmez; buna karşı da Salihli

(Arkası 4 üncü sayfada)

ABİDİN DAVER

Dün İsveçten üç vagon çivi geldi, diğer mallar da gelmek üzere

Ankara, 21 (İKİDAM Muhabirinden) — Ağustos ayındaki ihracatımız 3.162.000 lira ithalatımız da 4.534.000 lira olmuştur. Geçen ay zarfındaki ithalat ve ihracatımızın normal senelerdeki dış ticaret mübadelelerimizin takriben % 50 sine tekabül ettiği anlaşılmaktadır. Son 10 senelik devre zarfında en az ihracat yapılan 1935 senesi temmuzuna nazaran ihracatımızda ancak % 16 bir gerileme ve en az ithalat yapılan 1933 senesi haziranına nazaran da ithalatımızda bilâkıs % 7 bir fazlalık bulunduğu görülmektedir. Birçok Avrupa memleketleri nazarı dikkate alınınca elde edilen bu neticeden de memnun olmak icabeder.

Ağustos ayındaki ihracatımız Ağustos ayındaki ihracatımızın takriben % 23 ünü krom ve bakır, % 19 nu alyon, % 13 ünü tütün, % 11 ini hububat, % 6 sını fındık, fıstık ve incir, % 6 sını men-sucat ham maddeleri % 5 ini canlı hayvanlar, % 3 ünü palamut ve hülâsa ve mütebakı % 15 ini diğer maddeler teşkil etmiştir. Bilhassa alyon, krom, susam, mısır, canlı hayvan, keten tohumu ve zeytin ihracatında temmuz ayına nazaran ehemmiyetli bir inkişaf kaydedilmiştir. İhracatımızın % 26 sı Amerika'ya, % 22 si Alman'ya, % 16 sı Balkanlara, % 8 i Çekoslovakya'ya, % 8 i Macaristana ve mütebakı % 20 si de diğer

(Arkası 4 üncü sayfada)

Japonya Amerika Gerginliği

Ruzvelt dün iki yerde nutuk irat etti

Amerika Hariciye Nazırı Hul

Vaşington, 21 (A.A.) — Reuter: Uzak Şark'taki kararsız vaziyet sebebiyle, hükümet, şimdilik gerek Fransız Hindicini ve gerek Holanda Hindistanı hakkında statükonun idamesine is-

(Arkası 4 üncü sayfada)

FENERBAHÇE DÜN ANKARADA DEMİRSPORLA BERABERE KALDI

Dünkü Galatasaray - Suriye takımı maçından bir enstantane (Yazısı 4 üncü sayfamızda)

İspanya Mükâfat Bekliyor

Dün Romada yeni mülakat yapılmadı

Ribbentrop Berline dönünce İspanya Nazirile görüşecek

Roma, 21 (A.A.) — Stefani ajansından: Romanın salâhiyetler mehafilinde beyan ediliğine göre dünkü görüşmelerden sonra Von Ribbentrop'un Romadaki ikâmeti esnasında başka bir görüşme yapılması mukarrer değildir. Von Ribbentrop, yarın kadar Romada kalacaktır. Alman Hariciye Nazirinin hareketi ya yarın öğleden sonra, ya yahut öbür gün vuku bulacaktır.

Gazetelerin Tefsirleri İtalyan gazeteleri, Alman Hariciye Nazirinin Romadaki ikâmeti etrafında geniş mikyasta neşriyat yapmakta ve Hitler'in mesai arkadaşına Roma halkı tarafından gösterilmiş olan iyi kabülü tebarrüz ettirmektedirler. Mihver devletleri adamlarının Avrupa için mühim neticeler tevhit etmiş bulunduğu kaydedilmektedir.

Popolo d'Italia mihver devletlerinin Baltık ve Tuna devletle-

(Arkası 3 üncü sayfada)

KRAL BORIS

Bulgar Kıtaatı Cenubî Dobrucayı İşgale Başladı

Kral Borisin Mesajı

Bulgar Başvekili Hitler ve Musoliniye teşekkür etti

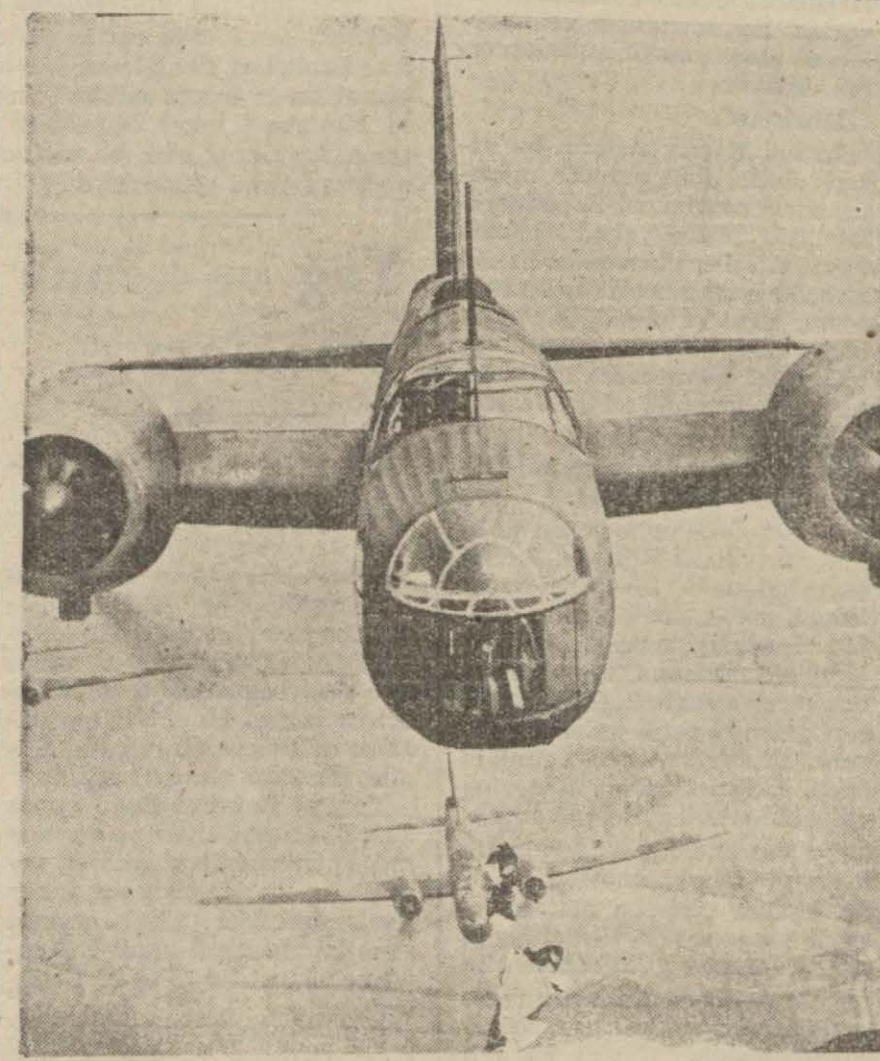
Sofya, 21 (A.A.) — Stefani: Stefani ajansının Dobrucayı işgale menur Bulgar kıtaatı nezdindeki hususî muhbirinin Balçıktan telefonla verdiği malûmata göre, Bulgar kıtaatı bu sabah saat 9 da eski Romanya hududunu geçerek cenubî Dobrucada Balçık ile Tutrakan arasında ilk muntakayı işgal etmişlerdir.

Kral Boris'in Beyannamesi Sofya, 21 (A.A.) — Reuter ajansından:

Kral Boris, millete hitap eden bir beyannamesinde şöyle demektedir:

(Arkası 4 üncü sayfada)

Bugün 3 üncü Sayfada Nizamettin Nazif'in ilk müşahabesi: «Biraz bugünden, biraz tarihten..»

İNGİLİZ BOMBARDİMAN TAYYARELERİ UÇUŞ HALİNDE

İNGİLİZ Taarruzu

Sollum ve Sidi Barrani bombalandı

İskenderiye, 21 (A.A.) — Reuter ajansının hususî muhabiri saye yapılan bombardımanları anlatıyor:

«Sidi-Barranide İngiliz gemileri sahile bir ve bir çeyrek mil yaklaşarak aydınlatıcı fışıklar ve projektörlerle hedeflerini tespit ettikten sonra büyük obüslerle ateş açmışlardır. Gemiler limanın önünden üç defa geçerek hedefleri obüs yağmuruna tutmuşlardır. Yalnız İngiliz gemileri çekilirken sahil bataryaları ateş açmışlardır. Sollumda İngiliz gemileri aydınlatıcı fi-

(Arkası 3 üncü sayfada)

ALMAN hücumu

Dünde Londra devamlı bombardımana tutuldu

Londra, 21 (A.A.) — Hava nezareti ile Anavatan emniyeti ne-

«Dün gece, Londra yeniden düşmanın hava hücumlarına maruz kalmıştır. Memleketin diğer aksamları üzerinde de düşmanın ehemmiyetli faaliyeti görülmüştür. Hücumlar, bilhassa Londra'nın sark ve cenup muntakalarına, Tims nehrine civar nevaheye karşı tevcih edilmiştir. Bir kaç yangın çıkmışsa da derhal bastırılmıştır. Bazı evlerle sanayi müesseseleri hasara uğramıştır. Ali-

(Arkası 3 üncü sayfada)

Vekiller heyetinin mühim kararları

5 ikinciteşrinden itibaren yaz saati kaldırılıyor-Yuvarlak ve lama demirleri beyannameye tâb;

Ankara, 21 (İKİDAM Muhabirinden) — Yuvarlak demirlerle bir kısım petrol lama demirlerinin beyanname usulüne tâbi tutulmasına dair koordinasyon heyetinin teklifi üzerine evvelce verilen kararın ilgası Vekiller Heyetince kararlaştırılmıştır.

HEYETİ VEKİLEİNİN DİĞER KARARLARI

Vilâyet merkezlerindeki kira bedellerinin arttırılmaması hakkında evvelce itiraz edilen kararın kazalarda gayrimenkul kiralarnına da temli Vekiller Heyetine kararlaştırıldı.

Sondaj arteziyen, tas kırma, beton karıştırma kompresör e-

Hindicini meselesi

Japonya metalibatinada tadilat yapacak

Londra, 21 (A.A.) — Hindi Cini meselesindeki gerginlik biraz zail olmuştur. Filvaki Haiphonda inşa edilmiş olan varı resmi bir Fransız tebliği, japon hükümetinin Hindi Ciniye müteallik mütebakatını tadil etmeyi kabul etmiş olduğunu bildirmektedir. Müzakerat, dostane bir hava içinde tekrar başlamıştır.

İngilizler Almanya Üzerinde

Manş sahilleri Dün şiddetle bombalandı

Limanlarda toplanan mavnalara bir çok isabetler vaki oldu

Londra, 21 (A.A.) — İngiliz tayyareleri düşmanın istilâ üslerine karşı inkıtasız darbe programının tatbikine bu gece de devam etmişlerdir.

İngiliz fenerlerindeki rasıdlar denizdeki sis arasından Manşın Fransız sahillerinde Calais ve Boulogne'de parlak infilâklar görmüşlerdir.

Hava nezareti istihbarat servisinin bildirdiğine göre, pek fena hava şartları dahilinde icra edilmiş olan bu hareket esnasında Almanyanın dahili münakalatının en mühim hattını teşkil eden ve Münster cenubunda Dortmund - Ems kanalı üzerinde bulunan su terazisine hücumlar yapılmıştır. Diğer iki su terazisi üzerine de yüksek infilâk bombardımanları yapılmıştır.

Diğer taraftan Ostende üzerine yeniden muvaffakiyetli hücumlar yapılmış ve yangınlar çıkarılmıştır.

Flessinge'yi bombardıman etmek için limanın üzerinde uçarak bir pilot evvelce çıkmış olan yangıncıların infilâk müşahade

«Bir pilot infilâk ve yangın bombaları attığı zaman Verbreed kanalı ucunda bulunan mavnalar arasında beş infilâk kaydet-

(Arkası 3 üncü sayfada)

Alman - Yunan ticaret itilâfı

Berlinde yapılan müzakere neticelendi

Berlin, 21 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor: Yunan ve Alman heyeleri 26 ağustostan 10 eylüle kadar beş müsterek toplantı yapmışlardır. Müzakereler şu mevzular üzerinde cereyan etmiştir:

1 — 1940 - 41 itilâf senesi zarfında yapılacak ticari mübadelelere tahsis olunacak kontenjanlar.

2 — Yunanistanla Almanyanın işgali altında bulunan memleketler arasındaki kliring meselelerinin halli ile bunların Yunan - Alman kliringine t'hali.

Bu hususlar hakkındaki itilâfname her iki heyetin reisleri tarafından imza edilmiştir.

Dün akşamki yangın

EMİRGÂND A ÜÇ AHŞAP BİNA TAMAMIYLA YANDI

Dün akşam Emirgânda bir yangın çıkmış ve üç ahşap bina tamamıyla yanmıştır. Yangın hakkında aldığımız malûmat şudur: Saat 17,45 te Emirgânda Resitpaşa mahallesinin maslak caddesinde B. Durmuş'a ait ahırda kuru otların tutuşmasıyla yangın çıkmıştır. Etraftan yetişenlerin gayretine rağmen alevler kısa bir müddet içinde ahır sarmış ve ahır bitişindeki, B. Hüseyine ait 55 numaralı binanın çatısı da tutuşmuştur. Ahşap olan bir bina da sür'atle yanmağa başlamış ve yangın tehlikeli bir hal almıştır. Yangın haberini alır al-

maz derhal hâdisi mahalline yetişen İstinye itfaiyesi söndürüş işine başlamışsa da vaziyet tehlikeli görüldüğünden Beyoğlu itfaiye grubu da yangın mahalline gönderilmiştir. Bu esnada etrafı tehdit eden alevler marangoz Bakıye ait 57 numaralı ahşap evi de tutuşturmuştur. Gittikçe büyüyen tehlike Beyoğlu ve İstinye itfaiyelerinin büyük gayretile, üç bina tamamen yandıktan sonra söndürülmüştür. Bunların üçü de sigortasızdır. Yangın esnasında insanca yaralı yoktur. Zararın miktarı henüz tesbit edilememiş ve çok değildir. Alâkalı makamlar tahkikata başlamıştır.

Büyük Tarihî Tefrika: 38

ÂLİ RESÛL

Yazan: ZİYA ŞAKİR

Artık Şialarla Emeviler arasında
derin bir uçurum açılmıştı

Görülüyor ki, İslâm camiası, yine iki kısma ayrılmış oluyor - du. Ekseriyeti teşkil eden muaz- zâm kitle, Muaviyenin hilâfetine tamiyor. (Emrülümminin) sfa- tile ona itaat ediyor. Bütün Su- riye, bütün Irak, Şam hudutla- rından Umman denizine kadar bütün (Hicaz ve Yemen). Ni- hayet, koskoca (Mısır) kıtası, kâmilan Muaviyeye tâbi bulun- yor.

Ancak, (Resulullah) Efendi- mize ve onun Ehli Beytine mâ- nî ve kalben merbut olan kü- çük bir zümre, (İmamet) etra- fında toplanıyordu.

(Hilâfet) ile (İmamet) arasın- da, mühim bir fark vardı. (Hilâ- fet) hem cismanî ve hem ruha- nî sıfatları birleştiriyordu. Halî- fe olan zat; İslâm hükûmetinin hudutları içindeki (müslim) ve (gayri müslim) bütün halkın hü- kûmet reisi olmakla beraber, (Emrülümminin) sıfatıyla de, İslâm dininin hâmisî idi. Halbuki (İmamet), sadece mânevî bir sıfatı haizdi. (İmam), din işle- rinde, kendisine iktidâ ve itibâ (1) edilecek (zat) demek - ti.

(Resulî Ekrem) i, onun sev- gili yeğen ve damadı (Ali) yi candan ve yürekten sevenler. artık, (Emevî) kütlesinden ve onların tâbiyetinden büsbütün uzaklaşıyorlar. Zâhiren Emevî hâkimiyetine boyun eğmekle be- raber, (Resulullah) Efendimizin Ehli Beytine karşı, kalplerinde mânevî bir saltanat kuruyorlar- dı. Ve bunlar kendilerine, (Şia), (Ehli Beytî Şiâsî) ismini veri- yorlardı.

(Şia) demek, (tarafat) de- mekti. Bir mümin ve bir müs- lûmanın, (Resulullah) a. onun (Âli) ine, evlâdına ve eshabına taraftarlık etmemesi, mümkün değildi.

Halbuki Emevilerle onların hü- kûman oldukları yerlerde, va- ziyet böyle değildi. Bütün Eme- vî muhitlerinde, beş vakit na- mazdan sonra, camilerin, mescit- lerin minberlerine bir adam çı- kıyor. En ağır kelimelerle Ali- ye, bütün Emevî taraftarları da, buna iştirak ediyordu.

Bu usulü, Muaviye icat etmiş- ti. Bundan maksadı da, Hilâfeti kolayca ele geçirebilmek için, halkı böylece Alinin aleyhine tahrik etmekti. Alinin vefatın- dan sonra, Muaviyenin artak bu çirkin usulü kaldırması icap e- derdi. Halbuki Muaviye, bunu yapmamış. Ancak İmam Hasan ile akdettiği feragat muahede- sinde, - evvelce de arzettiğimiz gibi - yalnız İmamı Hasanın bu- lunduğu meclislerde Aliye söv- lüp savılması menetmekle ikti- fa eylenmişti.

Artık şialarla Emevî taraftar- larının arasında, derin bir uç- urum açılmıştı. Şialar, haklarını şiddetle müdafaaya taraftar gö- rünüyorlar:

— Ali, Resulullahın yeğeni, damadı, varisi, en büyük sevgi- li olduğu gibi, Ehli Beyt de, ehli İslâma en kıymetli veditas- dır. Resulullah efendimiz, muhtelif zamanlarda, gerek Ali, ge- rek Hasan ve gerek Hüseyin ha- kında: «Onları sevenler Allahı ve benî sevniş olurlar. Onlara buğzu adavet gösterenler, Allaha

(1) Uymak, tâbi olmak.

ve bana buğzu adavet göstermiş olurlar.» buyurmuşlardır. Eme- vilerle, onların taraftarları, Ali- ve camî ve mescit minberlerin- de sövüp saymakla buğzu gösteri- yorlar. Şu halde, Allah ve Resu- lullah'a da buğzu göstermiş olu- yorlar. Bu adamların ne iman- ları ve ne de müslümanlıkları sa- hih değildir.

Diyorlardı.

İmamı Hasan, şiaların bu na- zariyelerini kâfi derecede müda- faa edecek kadar celâdet göster- memişti. Fakat şimdi, üçüncü imam sıfatıyla, İslâmîyetin hakikî riyasetine geçmiş olan İmamı Hü- seyîn, camî ve mescitlerin min- berlerinde, babasına alenen sö- vülmesini hazmedecek kadar sa- bir ve tahammül sahibi değildi.

Aynı zamanda şialar, hilâfet meslesi etrafında da İmamı Hü- seyini tahrik ediyorlar:

— Resulullahın torunu ve Ali- nin oğlu olmak itibarıyla, hilâfet senin hakkındır. Biraderin İmamı Hasan, ancak bazı şartlarla hilâ- feti Muaviyeye terketti. Bu şart- ların en mühimmi, İmam Hasan- ının hayatı meselesi idi. Muaviye, gerek gizli ve gerek aşkâr bir su- rette, biraderine tecavüz etmeye- vikiydi. Halbuki, İmamı Hüseyine vuku bulan suikastın, bizzat Mu- aviye tarafından yapıldığı, artık tamamilen tahakkuk etti. Şu hal- de, Muaviye, ahdini nakzetmiş- tir. Aynı zamanda, Resulullahın sevgili torununu öldürtmek gibi bir cinayetin de, başlıca müsev- vikidir. Bu cinayet, cezasız bı- rakılmamalıdır. Çünkü bu gün İmamı Hasana yapılan bu suikast, yarın sana da yapılacaktır.

Diyorlardı.

(Arkası var)

Edirnekapıda bir kapı
daha açılacak

Edirnekapsından surlar hari- cene çıkılan geçidin pek dar ve seyrüsefer için gayri müsait bu- lunduğu anlaşılmış ve bunun sağ- tarafında ve biraz ileride, as- sâlt ve asâltine başlanılmıştır. Ayrıca şimdi geçit dışındaki dükkânlar da sür'atle istimlak olunup yıkılacaktır.

Mesai saati haricinde
gizli çalışanlar

Şehrindeki bazı ticarethane ve imalâthanelerde Belediye'nin kabul ettiği mesai saatinin tatbik olunmaması aksamaları dükkân- kepenkleri yarım indirilip veya han kapıları kapandıktan sonra da çalışıldığı anlaşılmıştır.

Dün alâkadarlara gönderilen bir emirle kapanma saatleri hak- kındaki nizamın tamamilen temin olunması ve hilâfında hareket e- denlere ceza kesilmekle beraber tekrârında muvakkat kapan- ma cezası verilmesi bildirilmiş- tir.

Yeni fındık mahsul-
ünün ihracı

Dün 182 bin liralık ihracat olmuştur. Bilhassa İngiltereye 10 bin kilo keten tohumu, Yunanistan 200 bin kilo kepek, Yu- goslavyaya mühim miktarda iç fındık İsviçreye kus yemi gön- derilmiştir.

ŞEHİR HABERLERİ

Gümrüklerde biriken
eşya çıkarılıyor

Alâkadarlar bunların cins ve mikdarlarını
Ticaret Müdürlüğüne bildiriyorlar

Senelerdenberi muhtelif sebeplerle gümrüklerden çıkarıla- mıyarak antrepolarda biriken ithalât eşyasının Ticaret Vekâleti tarafından çekilmesi için hazırlıklar ilerlemistir. Acente- ler, Bankalar, ithalatçılar ve bu mallara sahip olan bütün herkes gümrükte eşyasının miktar cins ve neden dolay ithal edilemediği- ni Mıntaka Ticaret Müdürlüğüne bildirmeye başlamışlardır. Piyas- sanın ihtiyacına göre bu mallar Vekâlet tarafından çekilecek ve piyasaya tevzi olunacaktır.

Yağ ve kömür
fiatları...

Vali dün tetkikat yapıp-
masını emretti

Şehrimizde yağ ve kömür fiat- larının yükselişi ve bu hususta yapılan neşriyat Vali ve Beledi- ye Reisi Lütfi Kırdarın nazarı dikkatini celbetmiş ve dün Be- lediye İktisat Müdürlüğüne tet- kikat neticesine ait raporun sür- atle ıkmalini emretmiştir.

Vali ve Belediye Reisi ayrıca Belediye müfettişlerine ve tek- mil kaymakamlara emirler ve- rerek bu hususta piyasada ve her semtte tetkikler yapılarak ayrı ayrı ifat farkının tespit ve ken- disine bildirilmesini tebliğ etmiş- tir.

Diğer taraftan dün bazı semt- lerde Urfa ve Trabzon yağları kilo başına 5 - 10 kuruş daha art- mıştır.

BELEDİYE

Mahallelerin su ihtiyacı

Belediye Sular İdaresi şehri- min muhtelif semtlerinde «eni cemelere akmak için hazırla- dı» programı bazı imkânsızlık- lar dolayısıyla tatbik edememiş- tir. Halbuki bazı mahallelerde halkın suya olan ihtiyacı nazı- r dikkate alınarak hiç olmazsa bu kâbil semtlerde cesme yapı- lmasına çalışılması Belediye Re- isliğinden mezkûr idareye bildi- rilmiştir.

Tramvay ray ve malzemesi

Tramvay rayları ve malzeme- sinin azlığı sebebiyle bazı uzak ve tenha semtlerdeki tramvay raylarının sökülüp kalabalık ve merkezi muntakalardaki ta- mire muhtaç hatlara naklolun- ması fikrine Belediye Reisi Lütfi Kırdarın emriyle, İstenilen ray miktarı ve malzeme hakkında bir liste hazırlanarak Vekâlete gönderilmiştir.

Bunların bir kısmının hariceten getirilmeleri imkânları araştırıl- maktadır.

DENİZ

Trak vapura tamir edildi

Bir müddet evvel Mudanya ci- varında karaya oturarak tekne- sinden hasara uğrayan ve yara- ları muvakkat bir surette kapa- tılan Trak vapuru esası surette tamir edilmiştir. Vapurun yaraları yeni sac levhalarla ta- mamen kapatılmıştır. Vapur bu- günlerde seferlerine bashedir.

Almanya yolile
ticaret başladı

Dün İsveç'ten üç
vagon çivi geldi

İsveç ve diğer şimal memle- ketleriyle Almanya yolunda isti- faade edilecek ticari temaslara baş- lamıştır. Dün ilk defa olarak İs- vecten üç vagon çivi gelmiştir. Çivi ile diğer maddelerinden ya- kında yeni partiler de gelecek - tir.

İsveç sefaretî müstesarı dün Mıntaka Ticaret Müdürlüğü zi- yaret etmiş ve görüşmüştür. Lüzumlu ithalât eşyamızdan bir çoğunun bu yolla temin e- dileceği anlaşılmaktadır.

İKTİSAT

Saç levha mikdarı

Saç levha stoklarını bildirmek üzere 85 kişisnin Ticaret Müdürlüğüne beyanname verdiği an- lamıştır. Müdürlük beyanname yekününü Vekâlete bildirmiştir. Yarından itibaren beyanname- lerdeki miktar cins ve kalınlığı göre ayrılmıştır.

Ticaret Müdürlüğü Vekâletten bir emir gelinceye kadar stok sa- hiplerine satış yapmalarını bi- ldirilmiştir.

Küçük haberler

★ İZMİRDE vapursuzluk yüzünden biriken ihracat eşyasının naklini te- min için İstanbul Mıntaka Ticaret Müdürlüğü dün Deniz Yolları İdaresi- le temas etmiştir. İdare elinde fazla vapur olmadığının fakat vapur bul- maya çalışacağını söylemiştir. Deniz Yollarının hariceten şilep kiralaması istenmektedir.

★ SİHİL muayene cüzdanı müstahdem kullanan veyahut kendileri cüzdan almaması esnaftan son bir ay içinde muhtelif semtlerde 250 müstahdem ve 128 de esnaf yakalan- mıştır.

★ EMİNÖNÜNDEKİ tahta köprü- nün yakılması amelîyesi bir kaç gün için- de bitirilecektir. Buradan çıkan tah- talardan Ortaköy deresi köprüsünde istifade olunması kararlaştırılmıştır. Diğer taraftan Kağıthane'deki köp- rü de tamir olunacaktır.

★ KADIKÖYÜNDE Raif paşada 258 numaralı İngiliz tobasından Madam Vitolanın evinden tüdünün prize u- nutulması neticesinde yangın çıkış- ı da söndürülmüştür. Ev 25 bin liraya sigortalı olduğundan tahhikat yapılmaktadır.

★ İHSAN adında birinin bindiği beygir Karagömrükten geçerken beş yaşında Şükran isminde bir ku- za çarpmış, muhtelif yerlerinden a- çır yarası almıştır.

★ KÜLTÜPE oturan 65 yaşlarında Cafer Mezbahaya götürülen man- dalarından birinin saldırısına uğramış, karnına yediği şiddetli bir darbe ile baygın bir halde hastahaneye kal- dırılmıştır.

Haydi efendim, artık mücade- leye mahal yok. Ertesi gün kalktım, giyindim, süslendim, sokaka çıktım ve doğ- ru Bediaya gittim. Tesadüf bana yardım etti: Be- dia evdeydi, Bedia yalnızdı. Gel- diğimi haber vereceklerdi.

Eğer biraz inkisarı hayale uğ- rayabilseydim iyileşecektim; fak- at uğramadım, bilâkış kalbim daha huzur çarptı, yüreğim ağzı- ma geldi: Bedia her zamandan daha güzeldi; öyle de göresim gel- misti ki... Birenbre boynuna sarı- rılamak, göğüsünü göğüsümde sıklamak için kendimi güç tut- tum.

Bedia her zamanki gibi soğuk- kanlı, lâkayit ve güler yüzlü, bir kus kadar düşüncesiz, kaygısız elini uzattı: — Fena adam!.. Nasılsın ba- kalım fena adam!.. — Böyle böyle Bedia, madde- ten fena değilim, fakat manen berbat bir haldeyim. Maneviya- tım çok bozuk.

Bedia dikkatle yüzüme baktı, gözlerinin içini aradı: — (Arkası var)

AYAKKABI MALZEMESİ

Fiatlar durma-
dan yükseliyor

Alâkadarların tetkikler
yapması bekleniyor

Ayakkabı malzemesinin fiat yükselişli gittiğine artmaktadır. Hesaplara göre, ayakkabı sicimleri 5 - 6 kuruştan 30 - 40 kuruşa, köseleler 150 kuruştan 375 kuruşa, vidala 55 kuruştan 140 kuruşa, çivi 25 kuruştan 100 - 125 kuruşa, ayakkabıla- rın üzerlerini dikmekte kulla- nılan iplikler 16 - 22 kuruştan 60 - 80 kuruşa yükselmiştir. Aynı şekilde ayakkabılar da yükselmektedir. Alâkadarların bu yolda tetkikler yapması bekleniyor.

ADLİYE VE POLİS

Odun iskelesinde iş-
lenen cinayet davası

Dün Tahirin 18 sene
hapsi istendi

Odun iskelesinde araba gözetisi Mehmet Ali'yi öldürmek kasdile ya- rıyalan mevkuf Tahir ile gayri mevkuf Ahmet ve İsmailin muhakeme- line dün ikinci ağır cezada devam edilmiştir.

İddia makâmı iddiasını berdetmiş, Tahirin 18 sene hapis cezasını mu- tazamın olan 448 inci maddeye göre tecziyesini diğerlerinin beratte- rini istemiştir. Muhakeme müdafa- a karar kalmıştır.

Hüseyin İşlek yedi
ay yatacak

Sahibkâhıdan Hüseyin İşlek, Kü- çükpazarda şimencocu Haron'un ar- diyesinden 50 boş çuval çalmış ve yakalanarak Adliyeye verilmiştir. Dün Birinci Sulh ceza mahkemesin- de muhakeme edilen Hüseyin İşlek 7 ay hapse mahkûm olmuştur.

Otel hırsızı

Sirkede Bafra - Rize otelinde misafir kaldığı sırada bir caket ve bir çift kundura çalan İsmail dün Sultanahmet Birinci Sulh ceza mah- kemesinde muhakeme ve 6 ay hap- se mahkûm edilmiştir.

Bir emele boğuldu

Sarıyer - Emirgan temizlik ame- lesinden 17 yaşında Hüyas Bozkar Bal- ta limanında denize girmiş, yüzmeye bilmediğinden daldığı yerden bir daha çıkmamıştır. Cesedi araştırıl- maktadır.

★ İHSAN adında birinin bindiği beygir Karagömrükten geçerken beş yaşında Şükran isminde bir ku- za çarpmış, muhtelif yerlerinden a- çır yarası almıştır.

★ KÜLTÜPE oturan 65 yaşlarında Cafer Mezbahaya götürülen man- dalarından birinin saldırısına uğramış, karnına yediği şiddetli bir darbe ile baygın bir halde hastahaneye kal- dırılmıştır.

GÜNÜN TENKİTLERİ

Sfenks'in anlattığı üç masal

Selâmi İzzet Sedes

— 3 —

Sfenks gerindi, güneşi içiyor- muş gibi ağzını açtı:

— Sana dedi Ramses ile İske- nederin masalını anlattım. Şimdi üçüncü ve son masalımı söyli- yeceğim.

Bir gün kumlara vuran bir gölge gördüm; evvelâ Ehramlar- dan birinin gölgesi sandım, dik- katli baktım, yanıldığımı anla- dım: Bu gölge bir sapka gölgesi idi. Ehramlara nazire yapan bu sapkaya kızdım. Sahibine pek ters bakmış olacağım ki, hemen çıkardı, attı, sonra yanuma yak- lastı. O kadar Sezar benziyor- du ki, etrafta Kleopatrayı ara- dım. Birden bire cihan hâkimî- yeti devrinin, zamanın, onla- rı da yenerek geçtiğini hatırla- dım... Karşımda duranın üstün- de, röl yılanı renginde, yeşilim- trak bir caket vardı.

— Söyle bakalım Sfenks dedi, senden akıl danışmaya geldim!.. Sfenks bir müddet sustu, göğ- sü kabardı, gözlerinin boş oyuk- ları güldü:

— Haydi itiraf edeyim diye devam etti; yabancısı adamın sözü hoşuma gitti; koltuklarım ka- bardı. Ben ki, İsai, Musay, Mu- hammedi tanıdım, ben ki, Ram- sesleri, İskenderleri, Sezarları gördüm; bu kusa boyu, alnı per- çemli, Ehram biçimi sapkaya a- damın sözünden gurur duydum; çünkü bana o güne kadar, hiç kimse böyle hitap etmemiş, akıl danışmamıştı. Fakat karşımda duranın ne kim olduğunu bili- yordum, ne de nereden gelip, ne- yere gittiğini... Sözüünü cevapsız

biraktım. Dudak büktü, omuz silkti:

— Susman beyhudedir dedi, dilsiz durumda fayda yok; ma- demki buraya geldim, asırlar bo- yunca benimle konuşmadığına kinseyi inandırmasın!

Hakkı vardı; günlerden bir gün nasıl olsa ağzından söz uy- duracaklardı, iyisi mi?.. Konu- şurdum.

— Ne öğrenmek istiyorsun? Dedim.

— Bilmediğim bir şey yok di- ye cevap verdi. Kaderimi avu- cumun içi gibi biliyorum. Dost- larım Ehramları yeni çağ tari- hine soktum. Afrika toprağı a- yaklarım altında ürperdi. İs- kenderin yolunda yürüdüm; o- nun gibi galibim!

— İskender Afrika uğur gel- medi.

— İskender gibi Asyayı da fethedeceğim.

— Asya İskenderi harap etti.

— İskenderin geçtiği yerler- den geçeceğim!..

— Afrika toprağından sakın, Asyadan çekin!..

— Sağmalyorsun Sfenks!.. Za- ferlerim ufuklardan ufuklara ganiyor; cihan önümde secde ediyor, yer yüzünün en büyük adamıym, yer yüzüne sahip ola- cığım. Adım Bonapart'dır!

Koluma bir fiske vurdu, yer- den sapkasını aldı, kavi, muzaf- fer adamları yürüyüp gitti.

Sfenks bir kakhaha attı:

— Şimdi nerede Napolyon Bo- napart?.. Nerede fethettiği di- yarlar? Onların hepsi bir masal şimdi!.. Hah hah hah!..

Sfenks güldü.

SELÂMÎ İZZET SEDES

PIYASA VE BORSADA

Piyasada son
hafta vaziyeti

Pirinç bir ay sonra
ucuzlayacak

Toprak Ofisinin değirmencile- re fazla buğday vermeye başla- ması üzerine piyasadaki buğday satışları durgunlaşmıştır. Satış- ın çok, alıcı mı azdır. Dün buğ- day fiatları 10 para düşmüştür.

Arpa ihracatının çoğu fiatlara tesir etmiş, son arpa satışları beş kuruş 10 para üzerinden ya- pılmıştır.

Susam fiatlarındaki düşüklük 21 kuruş 30 parayı bulmuştur.

Pirinç fiatları yükselmekte de- vam etmektedir. Bunun sebebi müteahhitlerin ve halkın mevsim dolayısıyla artan taleplerini tüccarların buradaki stoklarla karşılanamıyarak cenup vilâyet- lerinden mal getirmeye mecbur olmalarıdır. Bugün trenle ya- dılan nakliyat deniz nakliyatın- dan çok pahalıya mal olmağa- dır. Fakat bir ay daha kadar piyasa- ya çıkacak yeni mahsulün fiat- ları tekrar normal hadde düşü- receği tahmin edilmektedir.

Tiftiğin ve yapağı piyasası dur- gundur. Romanyaya yeni ihra- cat imkânlarının temin edilme- si beklenmektedir. Keten tohu- mu fiatları da 22 kuruşa ka- dar düşmüştür.

İskenderun'a
ikinci sefer

Dumlupınar vapuru
yarın hareket ediyor

Münakalat Vekâleti İstanbul - İskenderun şilep seferlerine mun- tazaman devam edilmesini De- niz Yolları İdaresine bildirmiştir. Hareketi tehir edilen Dumlupı- nar vapuru yarın İskenderuna kaldrılacaktır.

Dünkü ihracat

Mecaristanın indiklarına a- yırdığı kontenjan bittiği için yal- nız eskiden yapılan satışlara ih- racat müsaadesi verildiğini yaz- mıştı. Tacirler yeni mahsulden de ihracatına müsaade istemişler, bu teklifleri Ticaret Vekâletine bildirmişlerdir.

Ankara borsası
— 21. 9. 940 —

Kapanış fiatları

	Acılış
1 Sterlin	5.24
100 Dolar	130.1875
100 İsviçre Fr.	29.6875
100 Drahmi	0.9975
100 Leva	1.6225
100 Peçeta	13.90
100 Pengö	26.5325
100 Ley	0.625
100 Dinar	3.175
ESHAM VE TAHVİLAT	
Ergani	19.50

NOTLAR

HALK RAHAT EDER..

Bir arkadaş şöyle diyor:

— Bir bilek kis- rinin dahma açık kalmasındaki zararı ve halkı hacet penceresi önünde bekler gibi kişi önünde beklet- menin zevkini anlayamıyoruz. İçerdeki memurlar rahatsız ma- olurlar acaba?..

Nane Molla, bunun için söy- le dedi:

— Hayır memurlar rahatsız olmazlar, halk rahat eder... di- yedir.

BELKİ DE HAYIRLI OLUR

Baskül ve terazilerin bozuk- luğundan şikâyet eden bir ar- kadaş:

— Aldanmamak için biz de derdlerimize gibi belimizde kan- tı mı taşıyalım acaba?..

Diyor. Nane Molla buna şu cevabı verdi:

— Belki de hayırlı olur. Ni- zameddin Nazif, Necip Fazıl gibi taşkın dâhiler belki belle-

indeki kantarın sikketile mü- vazenet bulurlar!

KÂĞIT VE ÇUVAL

Nane Molla bir müteahhise soruyordu:

— Türkiye'de en çok pahalı- laşan şey nedir?..

Müteahhis şu cevabı verdi:

— Harpten önceye göre en çok pahalılaşan kâğıt ve çu- valdır. Çuval 35 ten 170 e, kâ-ğıt 8 den 42 ye çıktı!

ŞİİR İFRAZAT MIDIR?..

Bir şair:

— Şiir ifrazattır?.. Demiş, Şairler bunun leh ve aleyhinde konuşup duruyorlar.

Nane Mollaya,

— Ne dersin istat? Dedim de, gülerler: — Şiir ifrazattır. Sözüne in- takı hak derim!..

Diyecek, ilâve etti:

— Şair kalmayınca elbette şiir de olmaz. Üst yamına da if- razat.. tabir olunur.

A. ŞEKİR

İkdamın Edebi Tefrikası : 15

KISKANIYORUM!

Yazan: SELÂMÎ İZZET

Buna, yunanca bir şarkı ile ce- vap verdim:

Büyük siyah gözlerin, Zeytin kadar siyahtır!..

SON HABERLER

MACARLAR RUMENLERLE GEÇİNEMİYOR

Fasta general de Gaulle'ye ta-raftarları arttı

ALMAN İŞGALI ALTINDAKİ MEMLEKETLERİN HALİ

Dağarcık

Şiir ve Şair nedir?

— Biraz da şaka —
Dünkü Son Postanın «Şiir nedir?» anketine ilk cevabı, şairliğine zerre kadar şüphelenmeyen ve şiirle sairi en mükemmel anlatan Necip Fazıl verdi. Oldu olacak, ben de bugün burada şakadan sairi anlatayım: Şair on derler ki: On karpuz, suyun üzerine, üstüste oturtuktan sonra, en üsttekinin tepesine çıkıp orada saksa fonla uşak pesrevi çalabilin!

Gene şair on derler ki: Bir düzine yumurtayı sapkasının kenarına dizdikten sonra, o sapka başında olarak denize dalıp çıkın, fakat denizden çıktığı zaman yumurtaların yerinde birer civciv bulunsun!

Gene şair on derler ki: Çeketi ispanaklı börekten, pantolonu keten tohumu lapasından ve gömü leğüt pestilinden olsun!

Bu da sonuncusu:
Bence şair, aylandustan gülyeği, mısırpüşküllünden halkağı ve telkadayıftan fotinbağı yapabilir.

OSMAN CEMAL KAYGILI

KISA AJANS HABERLERİ

★ Brüksel, 21 — (Stefani) 12.000 Belçikalı esir, dün Almanyadan avdet etmiştir. Liege kalesinde mevkuftutulmakta olan askerî ve sivil esirler serbest bırakılmıştır.

★ Vişi, 21 — Muhasamatin nihayetine kadar Allier vilayetine bulunan Liyon, Marsilya, Tulu, Vienne, Montbucun ve Moutbegny'nin Belediye meclisleri tatil edilmiştir.

★ Bern, 21 — Bohemya - Moravya himaye idaresi arazisinin pek yakında Alman gümrük arazisine itah ile alakadar olarak yapılan Almanya - İsviçre görüşmeleri nihayete ermiş ve müteaddit mukavele-nameler imzalanmıştır.

★ Ottawa, 21 — Bahriye nazırı, evvelce Birleşik Amerikan devletine ait olup şimdi Kanada sularında bulunan altı destroyer Kanada hükümetinin kendi hesabına satın alınacağını bildirmiştir.

★ Vasington, 21 — (Stefani) Hindi Cini askerî satın alma komisyonu, Alman istilasındanberi bloke edilmiş buradan müfakat etmiştir.

★ Meksika, 21 — (Stefani) Chichuahua ve Saint - Louis'de zuhur eden isyanı bastırmak üzere kınat sevk etmiştir. Bir çok ölü vardır.

★ Kap, 21 — İngiltereden tahliye olunan 300 çocuk cenubi Afrika hükümetinin misafiri olarak buraya gelmiştir. (A.A.)

SARAY Sinemasında

Bu hafta görülmüş muvafakivette gösterilmekte olan

POMPEİ'nin Son Günleri

Muazzam ve emsalsiz TÜRKÇE SÖZLÜ saheser Her seansta salonu dolduran halk kütelleri tarafından alkışlanmaktadır.

Başrollerde: MARIA KORDA ve VICTOR VARCONI İlaveten: Foks Jurnal Bugün saat 11 de tenzilatlı matine

MUSAHABE

Biraz bugünden, biraz tarihten

Yazan
Nizamettin Nazif

«Tarih bir tekrardan ibarettir» diyorlar.

Nicpiz?
Zira bazan vak'alardaki başlıyış benzemeleri, basan hâdiselerin inkişafında sezaile müvafakkatlar, bazan da, hatta çok defa da, gelip çatan neticeler, bunun böyle olduğuna insanları inandırır.

Eh... Bugüne kadar bu inanmayı, yahut bu zannı doğuran haller değişmez mi? Faraza vak'alar başka türlü başlayamaz mı? Hâdiseler, bugüne kadar görülmemiş şekillerde yeni, yeni inkişaf seyirleri takip edemez mi? Yahut başlayışları ve seyirleri birbirinin pek benzeri olan üç hâdisenin ilk ikisi aynı neticeye ulaşmış sonuncusu bambaşka bir netice veremez mi?

Bu dünyada olmaz olmaz. Fakat «Tarih bir tekrardan ibarettir» dendiği kadar kudretle «Tarih bir tekrardan ibaret değildir» kanaatini insanlara aşılamak için, ilk inancı, hafızalara perçinlemiş olan sayısız deliller kadar, çok yeni delillerin gelip çatması lâzım [1]

Şimdi size bu mukaddemeyi bana yaptırın sebepleri sıralıyayım:

1 — Son günlerde bir defa daha gözden geçirdiğim bir küçük kitap «İmparatorun Son Günleri» adlı bir kitapçıdır ki Flammariion kütüphanesi tarafından Paris'te bastırılmış. Napoleon Bonapart'ın hayatından muhtelif parçaları, hakikaten üstü-dane bir tasnif ile Sent-Elen adasının dekoru içinde tazeleyip canlandırabilir.

2 — Fransız generallerinin münevverlerinden sayılan general «Duval»ın Le Journal gazetesinde okuduğum yeni bir makalesi. [2]

3 — Londradaki Buckingham sarayının için bombalandığını izah için Hamburg'un büyük gazetesi «Flam-burger Fremdenblatt'da» neşredilmiş olan bir makale.

4 — İngiliz Başvekilinin son nutuklarından birinde Britanya'nın bu hafta içinde itinalıların etrafında söylenen sözler...

Evvelce, Ajanslar tarafından verildiği, dünyamız bütün radyolarında tekrarlandığı için herkesçe malûm olan son iki maddeyi gayet kısaca olarak hülasa edelim:

Churchill, «Gelecekleri» diyor. Hamburg gazetesi ise şu şekilde:

«İngiliz sarayını bombalıyoruz. Zira maksadımız Kralı saraydan, İngiliz İmparatorluğu merkezini Londradan uzaklaştırmaktır. Kralın sarayında, İngiliz İmparatorluğu merkezinin Londradan uzaklaşması resmi İngilizlerin Büyük Britanya Adası'nı terk etmesinin ilk merhalesi olacaktır.»

General «Duval»ın in ihraç ameliye-

[1] Geçmişten adam hisse kaparmış ne masal şey!

Beş bin senelik kısır yarım hissemi verdi?

Tarihi tekrerrür diye tarif ediyorlar Hiç ibret alınsaydı tekrerrür mti ederdi?

Şair MEHMET AKİF

[2] İspanyadaki dahil muharebe esnasında bu general Fransız genelkurmayının resmi müşahidi sıfatıyla orada bulunmuştu. İspanya dahil harbi hakkında yazılmış en ciddi eserlerden biri bunun imzasını taşımaktadır.

sis [**] başlıklı makalesinde ise şu üç mühim esas göze çarpıyor:

1 — Büyük Britanya Adasında yapılacak katli bir askerî hareket ancak sudur:

«Adaya asker ihraç edip İngiliz ordusunu inha etmek»

Eğer bu hareket yapılabirirse bu adayı ve adadaki ordusunu kaybet-tikten sonra yer yüzünde bir İngiliz İmparatorluğu kalamaz.

2 — Roma İmparatoru Çezar ile İmparator fatih Gilyom devirlerinde Büyük Britanyanın zaptı mümkün olabildi. Zira o devirlerde Adadaki düşmanın karay çıkmasını, münî olamadıkları gibi hat-tâ düşman ordusunu sahilde de de-til, bir hayli ilerlerde karşıyorlar-dı. Fakat Napoleon devrinde işin şekli değişti. Bunun içinde ki Na-poleon Britanya Adasını zapt için evvelâ İngiliz donanmasını inha et-mek zorluğu karşısına kaldı.

3 — Diyelim ki İngiliz donanma-sı bir ihraç hareketine mani ola-maz. Fakat bu ihraçı deniz vasıtala-rile yapmak mümkün değildir. Zira Fransız sahlinde Almanların elde bulundurdıkları Calais limanı yan-yana iki gemi barındırmayacak ka-dar küçük bir yerdir. İhraca memur kâfilelerin geçeceği emin koridor, ancak Manş denizinde temin edile-bileceğine göre asker, gemilere nasıl yüklenebilecektir. Haydi yükletildi diyelim bu gemiler Britanya sahiline nasıl yansıyabilecektir. Haydi yanaş-tı diyelim asker karaya nasıl çıkı-labilecektir? Bu Adanın bir tek kum-sal tarafı yoktur. Deniz ortasında bir kesme kaya tasavvur ediniz ki çe-peçevre 8 ilâ 40 metre arasında de-ğişen yalçın bir divarla çevrili. Al-tı düz ihraç gemileri bu kayaların üstüne kanatlanıp uçamaz ya?

Uçmak... İşte biricik ihraç çare-si. Zaten dönüp dolayı akıl hep bu çareye saplanıyor. Acaba Almanya dört milyonluk bir İngiliz ordusunu

[**] Operation de débarquement. Le Journal 9/9/940»

(Arkası 4 üncü sayfa)

Bütün şehir halkı...

TAKSİM

SİNEMASINA

2 saatlik korku ve heyecan yaşıtan

BORIS KARLOFF

(Frankenstein) in en son temsili

ASILAMIYAN ADAM

filmini görmeye koşuyor.

İlaveten: 2 kısımlık kahkahalı komedi. Bugün saat 11 de tenzilatlı matine.

Benzeri hiç bir asrda yaratılmı-yan... Türkçesine rakıp bulunmı-yan... Binlerce kişiyi hayran eden

Türkçe Süper Film

Atlas Ekspresi

San'atın en parlak bir zaferi... Kudretin en yüksek bir eseri... Filmlerin şeref tacı olan bu şaheser

BUGÜN LÂLE Sinemasında

DİKKAT: En son Türkçe Paramunt jurnal... Bugün halk matinesi sa-at 11 de. Yerlerinizi lütfen evvel-den tedarik etmeniz rica olunur.

TELEFON: 43595

Bu salt akşamı

SÜMER Sinemasında

TANIA FEDOR - PIERRE BRASSEUR

Ve kahkaha kralı BACH tarafından oynanan

CANIMIN İÇİ!

Neşe, zevk, eğlence ve kahkaha vodvilinde 1939 GAZİNO DE PARİ'nin son revülerini göreceksiniz, beğenecek ve candan alkışlayacaksınız.

BİR DALO GECEKİ

LOUISE REYNER - WILLIAM POWELL

Bu hafta SÜMER SINEMASINDA

Neşe... Aşk... Macera... Kahkaha ve güzel kadınlar filmi olan ve MELVYN DOUGLAS - VİRGİNİA BRUCE tarafından emsalsiz bir tarzda yaratılan

AH! NE KADIN...

Fransızca sözlü güzel filmi mutlaka görünüz. İlaveten: 2 kısımlık bir komedi ve MICKY - MOUSE

Bugün saat 11 de tenzilatlı matine

BUGÜN

MELEK

Sinemasında

Tarafından nefis bir surette yaratılan Aşk ve güzellik filmi

KADINLAR OTELI

Ayrıca: 1 — FOKS DÜNYA HAVADİSLERİ. 2 — En son RENKLİ MODA GAZETESİ

Bugün saat 11 ve 1 de tenzilatlı matine.

IKDAMIN BULMACASI

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	M	U	K	A	B	E	L	E
2	Ü	Ş	Ö	M	E	K	K	I
3	Z	A	B	I	T	D	I	Z
4	A	K	I	L	C	I	L	A
5	Y	K	S	E	Z	E	N	
6	E	Y	S	A	T	E	N	
7	D	Ö	D	Ü	K	N	A	
8	E	C	E	I	Ş	E	R	
9	E	S	I	T	A	Ş	K	

Soldan sağa:

1 — Bir çeşit pasta. 2 — Cadı, e-lin içi. 3 — Psikoloji. 4 — Noksanla-ğan, soru edatı. 5 — Derinin sertleş-mesinden hasil olur. 6 — Eski Yunan kahramanlarından, seslenme. 7 — Bir iş için ehliyeti mevcut olan, bir yenis. 8 — Bugday tozunun kalbur-dan geçirme (iki kelime). 9 — Uy-gunluk.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Havadaki sık duman kütlest-in siyah renklisi (iki kelime). 2 —

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

Pahalı değil, yuva. 3 — Manevi kud-ret. 4 — Bir memuru yerinden çık-karma, memleketi ziyaret. 5 — İfa-de etmeklik, bir futbol oyuncusu -nun tersi. 6 — Yadeden, soru edatı. 7 — Tenezüz gemisi, bir hayvan. 8 — Çağırma edatlarından, ters çe-virimsiz bacakların her atılışında kazanılan memle olur. 9 — Çala-nak.

Transilvanyalı Rumen-ler: t ezalime uğruyor

Bükres, 21 (A.A.) Rador Ajan-sı bildiriyor:

Transilvanyadan Macaristana terkeden kısımlarda Macar halkı ve Macar ordusu tarafından yapılan mezalimin bir listesi nesredilmiştir:

13 vak'ayı ihtiva eden liste-de mevki ve zulüm görenle-rin isimleri bildirilmektedir. Bil-hassa su cihet kaydediliyor ki, Bellin köyünde Macarlar 10 Ru-meni parçalamışlar. Kolavarın Macar kıtaatı girdikten sonra Ma-carlardan silahlı ceteler teskil edilerek Rumen halkına teca-vüzlerde bulunmuş, evler za-ma edilmiş ve mukavemet et-mek isteyenler öldürülmüştür.

Trasnea köyünü Macar kıtaatı ateşe vermiş ve yangından ka-can halk kurnasına tutulmuştur. Romanyalı bir öğretmen bir ha-ca asılmış ve bir papas da sün-güden geçirilmiştir.

Transilvanyadan kaçarak ge-len bir Rumen hariciye nezareti-ne müracaat ederek bütün aile-sinin Macarlar tarafından öldü-rüldüğünü söylemiştir.

Alman hücumu

(Baştaraf 1 inci sayfa)

nan raporlar, telefonun evvelki gecelerde vukua gelen telfatın dününde olduğunu bildirmek -tedir.

Londra, 21 (A.A.) — Bu ge-ceki iki hava seferi esnasında Londra muntakasının bazı nok-talarına bombalar atılmıştır. Londranın cenup nevaşisinden biri bilhassa yangın çıkaran bom-balardan müteessir olmuştur. Çıkan yangınlar, uzaklardan gö-rülüyordu, maamafih hepsi de sîr'atle bastırılmıştır. Gece «teh-like geomistir» işareti verildik-ten sonra ikinci bir tehlike işa-reti verilmiştir.

Londra, 21 (A.A.) — Londra bölge idareleri sığınaklar hakkın-da yeni talimat almışlardır. Ha-va nezareti, büyük binaların bodrumlarında binlerce kişinin muhafazası için tedbirler alın-masını bildirmiştir.

Alman Tebliği

Berlin, 21 (A.A.) — Alman or-duları Başkumandanlığının teb-lîği: Hava kuvvetleri, İngiltere üzerine hücumlarına devam et-mişlerdir. Mukabelebilmiş ha-reketleri, birinci derecede Lon-dra'ya tevcih edilmiştir. İngiliz tayyarelerinin garbi Almanyada şehirler üzerine yaptığı gece hü-cumları neticesinde, bir çok ev-lere, bir kiliseye ve bir mezarlığa bombalar düşmüştür. Sivil halk arasında 13 ölü ve bir çok yaralı vardır.

Siyasî Vaziyet

Roma konuşması, verilecek karar

Muharip Almanyaya Hariciye Nazırı Fon Ribbentropun

Romada bir kaç gün ka-larık Musolini, Kont Ciano ve İta-liyan alâkadar diğer şahsiyetleri yaptığı gizli konuşmalar, muhtelif tefsirlere yol açtı.

Sonbaharın gelmesi, kışın yakla-ş-mış, İngilterenin tayyare kuvvetle-rinin imhasına muvaffak olunama-ması, Akdenizde Büyük Britanya donanmasının vaziyete hâkim ol-ması, Afrikada İtalya taarruzlarının bir mulakada deneme vaziyetinden il-e ri gidememesi, mihver devletleri er-kânının temas, konuşma, keyfiyeti-ni tetkik ile yeni kararlar vermek mecburiyetinde bırakmıştır. Böylece, Roma konuşmalarının, mevcut taar-ruz sahalarından başka muntakalarda yeni harp hâdiseleri çıkarmak karar-larının verilmesine mevzu teşkil ed-meyeceği tahmin olunabilir. İspan-ya Dahiliye Nazırının Berlin ziyar-etinin neticeleri, bu devletin Ce-bellâtırlık ile Afrika harplerine istî-lakı hususları müphemiyetini mu-bafaka ediyor. İngiltere hava nazırı-nu nutkunun son cümlesine, İta-liya ve Almanyaya gazetelerinin cevap-ları göz önüne getirilince, şehirlerin tahribi, sivil halkın imhası hareket-le-ri ile taarruzların şiddetlenmesinin, Roma görüşmelerindeki kararlara e-sas teşkil ettiğini söyleyebiliriz.

HAMİT NURİ İRMAK

Fransız Gl. i Leon hür Fransızlara iltihak etti

Londra, 21 (A.A.) — Reuter: Londranın salâhiyyetler mehafilinde Fastaki Fransız kıtaatı ara-sında isyan çıktığına mütedair haberler, kaydı ihtiyatî ile ka-bul edilmektedir. Bu haber düş-man kaynaklarından geldiği ci-helle, İspanyol hükümetinin mi-h ver devletlerinin lehine olarak bir harekette bulunmasını temin maksadile ortaya çıkarılabileceği düşünölmektedir. Maamafih, Fas-ta mühim miktarda hür Fransa taraftarlarının bulunduğu hava ve bu miktarın zamanla çoğalacağı-na da şüphe yoktur. Londrada İn-iliz hükümetinin İspanyayı endişeye düşürecek hiç bir tedbir almamış olduğu işaret edilmek-tedir.

Londra 21 (A.A.) — Hür Fran-sızların umumî karargâhından resmen tebliğ edildiğine göre, Casablanca'da Zouave kıtaatı ku-mandanı bulunan ve evvelce Tetuan'da kumandanlık etmiş olan Fransız Generali Leon, İngiltere-ye gelmiş ve General de Gau-lle'ün hizmetine girmiştir.

İspanya

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

rine ait meseleleri halletmiş ol-duklarını hatırlatmaktadır. Bunları diğer bir takım hal su-retleri takip edecektir.

İspanyol İstekleri

Madrid, 21 (A.A.) — Reuter a-jansı bildiriyor: Alman Hariciye Nazırı Von Ribbentrop'un Roma-daki ikametini temdit etmesi dol-yısıyla İspanya Dahiliye Nazırı Sumer, garp cephesinden Berlin'e avdetini pazar gününe bırakmış-tır. Sumer Alman ricâlele konuş-malarına pazartesi günü devam edecektir.

İspanyol gazeteleri su intibah veriyorlar ki, Sumer, Avrupa mü-cadelesinin ilk safhasını teşkil etmiş olan dahili harbi kazan-makla Nasyonal İspanyanın sulh-tan ne gibi mübâfat haklediyini Berlinde anlatmıştır.

İngilizler

(Baştarafı 1 inci sayfa)

miş ve 100 metrelük bir saha ü-zerinde gene mavnalar arasında yangınlar çıkarmıştır.

Dünkerkin doklarına hücum-lar yapılmış ve Mannheim ve Ehrang'da demiryolu tevzi istas-yonları bombardıman edilmiştir. Neckrran'da bir emtia istasyo-nu ve Coblence'de büyük demir-yolları muvaffakiyetle bombar-dıman edilmiştir.

Londra, 21 (A.A.) — Geçen haftanın sonundanberi Manş'da hüküm süren fırtına dinmiş ol-makla beraber, dün gün batark-en cenubu garbiden şiddetli bir rüzgâr esmekte idi. Deniz dal-galı bulunuyordu. Sis, rüyet sa-hasını azaltıyor ve Fransız sa-hilini tamamille gizliyordu.

Meteoroloji eksperlerine göre, hava serattı, denizden istilâya hâlâ müsait değildir. Geçen haf-tanın fena havası, bu sene mu-taddan evvel gelmiştir. Sonba-har fırtınalarından evvel müte-addit yeni iyi hava devrelerinin kendisini göstermesi mümkün bulunmaktadır.

İste görüyoruz ki Türk ordusu-nun cenubi diyarına yürüyüşün-de intizamı fevkalâde nizam ve intizam altında idi. Üç yüz bin kişilik Türk ordu-sundan bir kişi bile, değil bir tarladan bir şey koparmak, bir tarlayı bile çiğnemekten mene-dilmisti. Aksi hareket edenler derhal kurşuna dizilirdi. Ve, yahut kumandanları yüz değnek, beş yüz değnek vuruş cezasile tedip olunurdu.

Bütün ordunun ihtiyacı hü-kûmetçe peşin para mukabilin-de tedarik ve temin ediliyordu. Parasız halktan bir şey alını-mı-vorddu.

Halkın mal ve ırzları tecavüz-den masun bulunuluyordu. Sekiz yüz parça Türk harp ge-misi Tunuya girip çıktığı halde sahillerden hiçbir yerde en ufak mala ve ırza tecavüz vâkı olma-mıştı.

Üç yüz bin kişilik Türk ordusu da reaya malına ve ırzına do-kunmadık Vıyanaya doğru yürü-yordu.

Türk ordusunun nizam ve in-

Garbî Avrupa devletleri-nin iktisadî vaziyeti

Londra, 21 (A.A.) — Manchester Guardian gazetesi, Almanyanın işgal etmiş olduğu memleketleri nasıl ist-tisatır ettiğini tetkik ederek sun-ları yazmaktadır:

«Garp memleketleri, Polonya ka-dar fena muamele görmemekle be-raber, iktisadî hayatlarını mahveden içtimai bünyelerini tehlikeye koyan ve kendilerini zalimin emrine âmâde kılan bir istismara tâbi tutulmakta-dır. Almanlar umumiye itibarile aldıkları şeylerin parasını veriyorlar. Fakat netice itibarile parayı ödiyen satışı yapmış olan memleketler.

Galibin emirleri altında yaşamak acılığını bir parça hafifletiren mal sahibi olmak ve iyi muamele gör-mek hülyası, işgal edilen memleket-lerde mütemadi para enflasyonuna mal olmaktadır. Bu memleketler stok-larını kaybediyor, bütün mahsulleri-ni Almanyaya gönderiyor ve bedel-lerinin kıymeti düşük para ile öden-mesini kabul mecbur kalıyorlar. Al-manya ise bunlara hiç bir şey gön-dermiyor. Böyle bir alış verişin mu-kadder neticesi felâketli bir fiat art-ması ve hayat seviyesinin inmesi olacaktır. Bu taziyâ altındaki mem-leketlerin istikbalî iltihad verici de-ğildir ve yegâne ümidleri millî ru-hun muhafazasında ve nihâi İngiliz zaferine olan itimadlarındadır.»

İngiliz taarruzu

(Baştarafı 1 inci sayfa)

şekler kullanarak askerî binaları ve sahil yolunu bombardıman et-mişlerdir. Burada da İtalyanlar hiç bir mukavemet göstermemiş, ancak ateş kesildikten sonra may-yın tarlalarını infilâk ettirmişler-dir. Fakat İngiliz gemileri hiç bir hasara uğramamış ve hepsi üstlerine dönmüşlerdir.

Bu harekât esnasında düşman tayyareleri hiç bir hücumda bu-lunmamışlardır.

İTALYAN TEBLİĞİ

İtalyada bir mahal, 21 (A.A.) — bu sabah, saat 4 de İskenderiyede bir alarm işareti verilmiştir. A-lârm 50 dakika sürmüştür.

İskenderiye, 21 (A.A.) — bu sabah, saat 4 de İskenderiyede bir alarm işareti verilmiştir. A-lârm 50 dakika sürmüştür.

İtalyan Tebliği

İtalyada bir mahal, 21 (A.A.) — 106 numaralı İtalyan tebliği: Düşman, dün gece Bingazi şehrini bombardıman etmiştir. Askerî ehemmiyeti haiz hiç bir hedefe isabet vâkı olmamış, fakat bilhassa müslimanlarla mes-nû mahallelerde sivil evlerine mühim hasar yapılmıştır.

20 Polonyalıya nişan verilirken Londra bir hava baskınına uğradı

Londra, 21 (A.A.) — Pat ajan-sından: General Sikorski tarafından 20 Polonyalı tayyareciye nişan tev-zii merasimi esnasında tehlike işareti verilmiştir: Derhal mera-sime nihayet verilmiş ve Polon-yalı avcı tayyareciler havalanarak muhacimlerin karşı çıkmışlar-dır.

Vukua gelen muharebeden son-ra merasim tekrar yapılmıştır.

YAZAN: M. Sami Karayel

KANUNİ SÜLEYMAN VİYANA KAPILARINDA

Tefrika No. 14

tizamı yalnız bundan ibaret de-ğildi. Türk kadrları cenubi mem-leket dahilinde işgal ettikleri yer-lerde Türk adaletini hilâfsız ve tam manasile hak yaradarak ic-rayı ahkâm ediyorlardı.

Türklerin Viyana üzerine yü-rüyüşlerinin intizamı ve halka gösterdikleri adalet dillerde des-tan olmuştu. Her reaya Türk im-paratorluğunun gösterdiği bü-yüklüğe can ve gönülden tapı-yordu.

Halbuki, o sıralarda Avrupada adaletsizlik hemen her yerde ca-ri idi.

Sonra, Avrupa orduları geçtik-leri yerlerden aldıkları malların parasını vermezlerdi.

Halbuki, Türk ordusunun cen-nebi diyarlarından geçmesi, ge-cilen diyarın halkı için, nimet sı-rasına geçiyordu.

Cünkü mekûlât, meyva, leva-zım satılır. Bedelleri alınır. Köy-lere bu suretle para girerdi.

Belgratta ramazan bayramını iera etmek üzere padişah geri-kaldı. Veziriazam İbrahim Paşa kuvvetli bir müfreze ile karşıya geçti.

YAZAN: M. Sami Karayel

KANUNİ SÜLEYMAN VİYANA KAPILARINDA

Tefrika No. 14

tizamı yalnız bundan ibaret de-ğildi. Türk kadrları cenubi mem-leket dahilinde işgal ettikleri yer-lerde Türk adaletini hilâfsız ve tam manasile hak yaradarak ic-rayı ahkâm ediyorlardı.

Türklerin Viyana üzerine yü-rüyüşlerinin intizamı ve halka gösterdikleri adalet dillerde des-tan olmuştu. Her reaya Türk im-paratorluğunun gösterdiği bü-yüklüğe can ve gönülden tapı-yordu.

Halbuki, o sıralarda Avrupada adaletsizlik hemen her yerde ca-ri idi.

Sonra, Avrupa orduları geçtik-leri yerlerden aldıkları malların parasını vermezlerdi.

YAZAN: M. Sami Karayel

KANUNİ SÜLEYMAN VİYANA KAPILARINDA

Tefrika No.

SPOR

FENERBAHÇE DÜN ANKARADA DEMİRSPORLA BERABERE KALDI

İkinci maç bugün yapılıyor

Ankara, 21 (İkdam muhabirinden) — Bugün milli küme şampiyonu Fenerbahçe ile grupları birincisi Eskişehir Demirspor takımı arasında Türkiye şampiyonası için 19 Mayıs stadında yapılacak ilk maç 0 - 0 beraberlikle neticelendi.

Beş binden fazla bir seyirci yarın önünde yapılan bu karşılaşmaya, Fenerbahçe, yarın İstanbul'da karşılaşacağı ve ilk maçlarının başlangıcını teşkil edecek olan Beşiktaş maçı dolayısıyla A takımını getirememiş ve ancak takviyeli B takımı ile sahaya çıkmıştır.

İlk anlarda her iki takımın da mütereddit oynadığı görülüyor. İlk anlarda tereddüt duygusuna, gerek Fenerbahçe, gerek Demirspor karşılıklı ataklarına başladılar. Eskişehirli sol-

dan ve açıklarla rakip kalesine iniyor, fakat her iki taraf da kale önünde netice alamıyordu.

Birinci haftaym, ekseriya Eskişehirli daha enerjik oynadı. İkinci haftaym, Fenerin anlaşılarak, hakim bir oyun çıkar- mağa başladığı görülüyordu. Her iki müdafaa son dakikaya kadar canla başla çalıştı. Kaleciler, bazı güzel havaelerin, sayı olmasına muvaffakiyetle müdahale ettiler. Bu devrede de her iki takım sayı kaydına muvaffak olmadılar ve bu suretle maç 0-0 beraberlikle neticelendi.

Fenerbahçe - Demirspor takımları yarın 19 Mayıs stadında tekrar karşılaşacaklardır. Yarınki maç Türkiye futbol şampiyonası olacak takımı tayin edecektir.

Galatasaray Suriyelileri 5-2 yendi

Dün öğleden sonr Şeref stadında aç çok kalabalık bir seyirci önünde Galatasarayla ilk maçını yapan Suriye takımı 5-2 gibi ağır bir m galibiyete uğramıştır.

Maça saat 4 te hakem Hüsnü'nün idaresinde başlamış, derhal hücumu gecen Galatasaray muh- cimleri Suriye kalesini sıkı bir çember içine almışlardır. Açık- lardaki ziyade toplu bir vaziyet- te oynayan Galatasaraylılar nihayet 9 uncu d kıkada Gündü- zün ayağı ile gollerini kazan- mışlardır. Bundan sonra daha zi- yade Galatasarayın baskısı al- tında cereyan eden oyun 35 inci dakikada Salâhaddin'in ikinci ve 38 inci dakikada Gündüzün üçün-

cü gollerle galibiyet ibresini da- ha ziyade Galatasaray tarafına çevirmiş, birinci devre de Gala- tasarayın tehlikeli hücumları de- vam ederken nihayetlenmiştir.

İkinci devre başladığı zaman Galatasarayın 3 gollük farkın verdiği emniyetle rahat oynadı. Suriyelilerin ise beraberliği te- min için canla başla çalıştıkları görülüyordu.

Nitekim daha devrenin ilk nis- fında Suriyeliler 2 gol birden çı- kararak vaziyeti 3-2 ye یرca et- tiler. Galibiyet bu şekilde tehli- keye girince Galatasaray tekrar canlandı ve Salâhaddin'in arka arkaya yaptığı 2 golle ve müte- madî Galatasaray hücumları es- nasında oyun 5-2 Galatasarayın galibiyetle neticelendi.

Japonya - Amerika

(Bastaraftı 1 inci sayfada) tinat eden Amerikan siyaseti hakkındaki eski beyanatını teyit etmekle iktifa etmektedir. İn- giltere büyükelisi Lord Lothian halen yapılmakta olan görüşme- lerin, Reischümler seçimlerinin sonra, sarıh bir şekil alması ve Japonya'ya karşı daha enerjik bir siyaset için esas teşkil edilemeye- muhtemeldir. Bir istikrar hakkın- da Çin Maliye Nazırı Soong ile yapılmakta olan görüşmelere ge- lince, bunun için de Reischümler seçiminin neticelerini beklemek lazımdır. Sanıldığına göre, se- çim bitince görüşmelere yeniden b- şlamak üzere Amerikada ka- lacaktır.

Fransız büyük elcisi, sık sık Hariciyeye gitmektedir. Ameri- kan hükümetinin, Vichy hükü- metinin hiç bir Japon talebine muvafakat etmeyeceği ve Hindi- cinin Japon askerinin geçme- si ve üslerden istifade oluması bahsinde hiç bir an- şma yapmı- yacağı ümidinde bulunduğu, Fran- sız büyük elcisiye bildirilmiştir. Fakat güçlüklü devradır ki Ame- rika Birleşik Devletleri hüküme- ti, kendisini, Hindicini hüküme- tine मदdî yardım bulunmak için sarıh teminat verecek v zi- yette hissetmemektedir.

Amerikan müdafaa programı- nın en mühim kısmı, bizzat Ame- rika Birleşik Devletleriyle al- lakadar kısımdır. ngiltere ve Lâ- tin Amerika, bundan sonra gel- mektedir. Holland Hindistanına malzeme teslimatını bir dereceye kadar tehir eden bu rüçhan ol- muştur.

Tokyo, 20 (A.A.) — D. N. B. Ajansı bildiriyor:

Chougya Shimpo gazetesi, son zamanlarda Japon - Ameri- kan münasebetlerinin gene fena- laştıklarını yazmaktadır. Bu ga- zete, gerginliğin, Japonya'nın ce- nup siyasetinde gösterdiği seba- tını Avrupa harbi dolayısıyla fa- zalaşmış olduğunu müşahade et- mektedir.

Gazete yazarlarına şöyle devam etmektedir:

Filadelfiya, 21 (A.A.) — Ruzevlt i- ki ay mutuk söylemiştir. İkinci nu- ktada Almanya'yı balis mevzuu e- derek demiştir ki:

«Bundan on sene evvel, Alman- lar, Nazik denin her nevi dine ku- lak verdiler. Almanya'da, serbest seçimlerin istikbalde ortadan kal- dırılacağı hakkında hiç bir şey söylen- medi ve büyük ticaret ve sanayide menfaatleri bulunan bir çok şahıslar, politik ve ekonomik bakımlardan, bu yeni dine iş birliği yaptılar. Bizim hükümeti seçilimin devamlı em- niyetli, serbest seçimlerin idamesi ü- zerine müessesir.

Menemen ovasın- dan servet ve refah fışkıracaktır

(Basmakaleden devam) civarındaki Marmara gölünü bir sarnıç gibi kullanmak kararı ve- rilmiş ve gölün suları için 8 metre daha yükseltmek için, ü- nüne bir sed yapılmaya başlan- mıştır. Bu seddin arkasına yağ- mır mevsimlerinde 300 milyon metre mikâbı su toplanacak ve yazın bu sular Menemen ovasını sulamak için kullanılacaktır.

Menemen ovası, sulandığı za- man, buradan servet ve refah fışkıracaktır, demiştik. Şimdi bu- rada akla cinsi pamuk yetiştiril- mektedir. Bu gün daha sulana- madaş dönüm başına 150 kilodan fazla çekirdekli pamuk ver- mekte olmaktadır. Bu gün daha sulana- madaş dönüm başına 150 kilodan fazla çekirdekli pamuk ver- mekte olmaktadır. Bu gün daha sulana- madaş dönüm başına 150 kilodan fazla çekirdekli pamuk ver- mekte olmaktadır.

Menemen ovasının sulandıktan sonra, bir tek derdi kalacaktır. O da ovanın alt kısmındaki ufak bataklık kurutulması ve sitema mücaadesine daha büyük ehem- miyet verilmesidir ki Cümhuri- yet rejiminin bunu da yapacağı şüphesizdir.

ABDİN DAVER

Bulgar kıtaatı

(Bastaraftı 1 inci sayfada) «Dobruca, şimdi Bulgarista- na dönmüş bulunuyor. Adaletin muzafferiyetine şahit olacağımız ümidi ile bu saati uzun müddet bekledik. Dobrucanın Bulgaris- ta-na dönməsi, muslihaneye yollarla tahakkuk etmiştir. Kin tohumu ekillenmiş, intikam arzularının temeli atılmamıştır. Dobruca, bu gün Bulgar ordusunu karşıyor. Dobrucanın mukaddes emeli ta- hakkuk olmuştur.

Filofun Beyanâtı

Sofya, 21 (A.A.) — Stefani: Basvekil, Filof, Meb'usan Meclis- inde Orajova anlaşması hakkın- da beyanatta bulunarak bunun Salzburg müzakerelerinin bir ne- ticesi olduğunu söylemiş ve Mus- solini ile Hitler'e teşekkür et- miştir. Meb'uslar da tezahüratta bulunmuşlardır.

Dış ticaretimiz

(Bastaraftı 1 inci sayfada)

memleketlere yapılmıştır. Ağustos ayındaki ithalatımızın takriben % 26 suni makine, de- mir ve ateş tuğlası gibi istihsal vasıtaları, % 17 sini petrol ve benzin gibi mayı mahrukat, % 15 ini mensucat, iplik ve deri gi- bi giyim maddeleri, % 10 unu tıbbi ve kimyevi maddeler, % 8 ini sellüloz ve kâğıt, % 4 ünü pen- cere camları ve elektrik ampul- leri ve mütebaki % 2 sini de di- ğer maddeler teşkil etmiştir.

İthalatımızın % 22 si Roman- yadan, % 18 i İtalyandan, % 10 u İngiltereden, % 9 u Almanyadan, % 7 si Macaristandan, % 6 si Yu- nanistan ve Bulgaristandan, % 4 ü Cechoslovakya'dan, % 3 ü Le- tonyadan, % 2 si İsveç'ten ve mütebaki % 19 u da diğr mem- leketlerden temin edilmiştir.

(İsvetçen gelen mallar hak- kındaki haberlerimizi ikin- ci sayfamızdadır.)

Belçika Nazırları Fransadan ayrıldı

Londra, 21 (A.A.) — Reuter a- jansının diplomatik muharriri- nin Belçika mahfillerinde öğre- niğine göre, Pierlot ve Spaak iş- gal edilmemiş Fransız toprakla- rından ayrılmışlardır.

Kabinenin işgal altında bu- kun- myan Fransız topraklarındaki diğr bütün azasını Başvekil istifalarını verdikleri bildiriliyor.

MUSAHABE

Biraz bugünden biraz tarihten

(Bastaraftı 3 üncü sayfada) İmha edecek kudrette bir orduyu ka- şla göz arasında Adaya ıhraç edilecek hava vasıtalarına malik mi- dir? İşte bütün mesele bundan iba- rettir.

Şimdi sözü Napoleon Bonaparte bu- rakalım. O Napoleon Bonaparte ki Ay- rıyapaya hükmettikten, Akdenize kor- kulı günler geçirdikten sonra, bir İngiliz gemisiyle, en masaffal dünya haritasında bile ancak bir nokta ile gösterilebilen mini, mini Sainte He- lene Adasına yollanmış ve umman ortasında kesme kayadan bir kafes içinde büyük güllerinin hasretle yanaşak imde kanserinden göçüp gitmiştir. Evet o Napoleondur... Tari- hin tandığı en büyük insani dü- şünür.

Sahne: Adanın kuz kırmazı kervan ge- çmez, âdem oğullarını ise ancak 8 mil ortasından dolaşabilir bir tepe- sinde dört odalı bir evin loş bir sa- lonu.

Hazırın: Adada muhafaza vasifesini yük - lenmiş olan 66 ncı Hindistan avcı ta- burunun 17 subayı. Napoleon, baş ya- veri general Baron De Gyorgio ve saray marşalı Bertrand. Subaylar, hem devirlerinin en me- şhur askerini tanımak hevesine ta- tulmuşlardır, hem de Adaya yeni geldikleri için, selâmlamak vesilesi- le, muhafazasına memur oldukları a- damı şahsan görmeleri istenmiştir. Mini, mini Adanın diktatörü olan İn- giliz valisi Hüsdon Lav'n hususi mü- saadesile Napoleonun karşısında a- yakta durmaktadır.

Napoleon, böyle ziyaretlerin so- ğukluğunu gidermek için subaylara ayrı, ayrı litifalar savurduktan son- ra Albaya şu suali sorar:

— Taburunuzda kaç Hintli var? — 350 generalim... [***] — Bütün mevcudunuz ne kadar? — 500 generalim...

— Demek ki taburunuzda 150 İn- giliz var. Acaba böyle bir tabur ya- nız Hintlilerden mürekkep kaç ta- bura karşı durabilir? — Üç Hintli taburuna hücum e- dip mağlup edebilir. Altı Hintli ta- buru karşısında muvaffakiyetle mü- dafaa vazifesi alabilir.

— Ya bütün tabur İngiliz olsaydı? — Netice aynı olurdu. Yalnız su- baylar erlerinden daha ziyade emin bulunurlardı.

Bu cevap üzerine Napoleon bir parça düşünüyor ve gülümseyerek şöyle diyor:

— Ben beş yüz Fransızdan mü- rekkep bir taburı her yerde kara- ruza çıkabilirim Albay... Albay nezaketle susuyor. Napo- leon devam ediyor:

— Yalnız bir yerde galebe dalma- sizde kalır...

Subaylar merak içinde, daha dik- katle kulak kabartıyorlar. Napoleon büyük bir ciddiyetle ve boğuk bir sesle ilâve ediyor:

— Adanıza... Zira Calais ile Bri- tany arasında yalnız Manş denizi yoktur, bütün Okyanuslar vardır. Siz denizlerin devletsiniz. Sizi mağlup etmek için karınızda denizlere çık- mış olmak lazımdır.

NİZAMETTİN NAZİF

[***] Mahpus bulunduğu zaman- larda İmparatora İngilizler yalnız ge- neral diye hitap ederlerdi.

Beykoz tümen satınalma komisyonundan

- 1 — Ciheti askeriye ihtiyacı için hepsinin muhammen bedeli iki yta yetmiş dokuz bin iki yüz liraya balig olan altı yüz doksan sekiz bin kilo şıgır eti komiyondaki şartnamesi moubince 14 eylül 940 dan itibaren on beş gün müddetle kapalı olarak eksiltiye konulmuştur.
- 2 — Hepsine birden teklif mektubu verildiği gibi yetmiş üçer ton- dan ibaret üç parça ve doksan sekiz, seksen bir tondan ibaret birer parça cem'an beş parçaya ayrı, ayrı teklif mektubu verilebilir.
- 3 — Hepsinin muvakkat teminatı yirmi bin dokuz yüz kırk, yüz yetmiş üçer tondan ibaret parçaların her birinin muvakkat teminatı beş bin dokuz yüz doksan, doksan sekiz tondan ibaret parçanın muvakkat teminatı iki bin dokuz yüz kırk ve seksen bir tona ait parçanın teminatı iki bin dokuz yüz kırk ve seksen bir tona ait parçanın teminatı iki bin dört yüz otuz liradır.
- 4 — Şartnâme Tümen levazımı ve tümen satın alma komisyonu An- kara ve İzmir levazım Amirliklerinde her gün görülebilir. Ve arzu eden- lere 14 lira bedel mukabili verilebilir.
- 5 — İhalesi 2/1. Teşrin/940 çarşamba günü saat 15 de Beykoz Halk Partisi binasında yapılacakdan istekler kanunen ibraz edebilecek vesika- larla birlikte teklif mektuplarını ihale günü saat 14 de kadar komisyona vermeleri ilân olunur.. (8424)

Üniversite Rektörlüğünden:

Fen Fakültesinde «Galenik» doçentliği açılır. Namzetlerin yabancı dil imtihanları 2 birinci kânun 1940 pazartesi günü yapılacaktır. İstekli- lerin sıhat raporı, beş fotoğraf, nüfus tezkeresi örneği ve hüviyetini gösteren fişlerle «İşler tedris işleri kaleminden istenecektir.» 15 ikinci teşrin akşamına kadar rektörlüğe müracaatları. (8954)

Beykoz tümen satınalma komisyonundan:

- 1 — Muhtelif mahallere teslim edilmek üzere 6000, 5500, 5000, ve 3500 ki cem'an 20000 kilo sade yağı toplan veya ayrı, ayrı,
- 2 — 150 ton ve 200 ton ki cem'an 350 ton arpa toplan veya ayrı, ayrı,
- 3 — 16 ton soğan ve 19 ton patates,
- 4 — Yukarıda işe maddeleri 24/9/940 salı günü saat 14,30 da Beykoz Halk Partisi binasında Tümen satın alma komisyonu tarafından pazarlık- la satın alınacaktır.
- 5 — Pazarlıkta takarrür edecek fiat üzerinden yüzde 15 teminat alın- caktır. (8941)

İstanbul Vilâyetinden

- 1 — Vilâyetimizde parasız yatılı ilk okul yoktur. Ancak çocukların ilk tahsillerini aç ücretle yatılı olarak yaptırmak isteyenler için açılmış ilk okul pansiyonları vardır. Bu pansiyonlar da: Yıldızda 1 inci yatılı okulu Ayda 13 lira Çocukları Kurtarma Yurdu > 12,5 Lira Kâğıthane 2 nci Yatılı okulu > 7,5 > Küçük yak 3 üncü yatılı okulu > 10 > Köylü çocukları için de: Çatalca-Büyükköy köy yatılı okulu Ayda 5 lira (veya mukabili Beykoz - Bozhan köy yatılı okulu > 7,5 > Şile - Teke köy yatılı okulu > çiğ erzak)
- 2 — Bu yatılı okullarına her yıl pansiyon ücretleri vilâyet tarafından verilmek üzere alınmakta olan çocuklar tamamlı kayıt ve kabul edildiği için yeniden vilâyet hesabına talebe kayıt ve kabul olumamaktadır.
- 3 — Çocuklarını paralı yatılı okutmak isteyenlerin bu okul baş öğre- tmenlerine müracaatları lazımdır. (8839)

Beykoz Tümen Satınalma Komisyonundan

Cinsi	Miktarı	İlk Te.	Gün ve	Saat
Patates	73500	700	8/10/940 salı günü	10 da
Patates	73500	700	> > >	11 de
Patates	73500	700	> > >	15 de
Patates	73500	700	> > >	10 da

- 1 — Muhtelif kıtaların senelik ihtiyacı için yukarıda yazılı patates hizalarında gösterilen gün ve saatlerde kapalı zarfla eksiltiye konulmuş- tur.
- 2 — Eksiltme Beykoz Halk Partisi binasında tümen satın alma komi- syonunda yapılacaktır.
- 3 — Evsaf ve geraiti her gün mezkûr komisyonda görülebilir.
- 4 — İsteklilerin hizasında gösterilen saatlerden bir saat evveline kadar kanunî şekildedeki teklif mektupları komisyona vermeleri lazımdır. (9006)

Inhisarlar İstanbul Baş Müdürlüğünden

Mayıs 941 sonuna kadar anbarlarımızda gelecek ve ıhraç edilecek tahmi- nen 3500 ton tuzun tahliye ve tahmil işi açık eksiltiye konulmuştur. Muvakkat teminat 263 liradır. İsteklilerin şartnâmeyi görmek üzere her gün eksiltiye iştirak için 7 teşrinievvel 940 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 de baş müdürlüğü- müze müracaatları. (9013)

Devlet Deniz yolları U. Müdürlüğünden

Mersin - İskenderun yolu Şilep Postası

(DUMLUPINAR) vapuru 23 eylül, 940 pazartesi günü saat 18 de Sir- keciden şilep postası olarak Mersin - İskenderun yoluna kalkacaktır. Gidış ve dönüşte yükü olan iskelelere uğrayacaktır. (8995)

Beykoz Tümen Satınalma Komisyonundan

Cinsi	Miktarı	İlk Te.	Gün ve	Saat
Pirinç	23100	675	7/10/940 Pazartesi	10 da
Pirinç	23100	675	> > >	11 de
Pirinç	23100	675	> > >	15 de

- 1 — Muhtelif kıtaların senelik ihtiyacı için yukarıda yazılı pirinçler hizalarında gösterilen gün ve saatlerde kapalı zarfla eksiltiye konulmuş- tur.
- 2 — Eksiltme Beykozda Halk Parti binasında Tümen satın alma komi- syonunda yapılacaktır.
- 3 — Evsaf ve geraiti her gün mezkûr komisyonda görülebilir.
- 4 — İsteklilerin hizalarında gösterilen saatlerden bir saat evveline ka- dar kanunî şekildedeki tekliflerini komisyona vermish olmaları lazımdır. (9000)

Teknik Okulu Müdürlüğünden:

- 1 — Mühendis kısmı giriş imtihanları 1. Teşrinievvel 940 salı günü ya- pılacaktır. Kayıt olunanların karnelerile o gün saat sekiz buçukta mektep- te hazır bulunmaları.
- 2 — Fen memuru kısmı giriş imtihanları günü ayrıca ilân olunacağı.
- 3 — Tedrisata 21. Teşrinievvel 940 pazartesi günü başlanacağı ilân olunur. (8997)

DOKTOR

Feyzi Ahmet Onaran

Cildiye ve kübreviye mütehasası

Adres: Babıâli Çagaözü

yokuşu köşesinde No. 43. Tel. 2339

İmtiyaz Sahibi ve Negriyat Di- rektörü: E. İZZET. Basıldığı yer: SON TELGRAF Basımevi.

TÜRK BAYANLARI

Biçki - Dikiz Terakki Yurdu Biçki ve dikiz hiç bilmiyenle- re 9, bilenenlere 6 ve dikizi bilip makastar olmak isteyenlere 3 ay- da bütün incele ve teferuatle- le esash surette öğretilir. Tas- dikli diploma verir, talebe kay- dına başlanmıştır. Cumartesi ve pazartesi maada saat 9 - 12 ve 14 - 17 ye kadar hergün mür- caat kabul olunur. Beyoğlu Altın Bakka Babil caddesi No. 63

Layli Erkek
Yeni Kolej
Neharî Kıs

İLK - ORTA - LİSE

Taksimde Sıraselviler 86 - YENİ AÇILDI.

Müdürü - Eski Şişli Terakki Direktörü M. Ali Haşmet Kurca.

Hususiyetleri: YABANCI DİLLER ÖĞRETİMİNE geniş mikyasta ehemmiyet vermek, sınıflarını az mevcutla teşkil ederek tale'esinin çalışma ve inkişafı, sıhat ve inzibatı ile yakından alakadar olmaktadır. Mektebin denize nazır kaliferli teneffüshane ve jimnastikhane vardır. Her gün saat (9 ile 18) arasında talebe kayıt ve kabul olunur. Telefon: 41159

Üniversite rektörlüğünden:

Orta öğretim müesseselerine yabancı dil öğretmeni yetiştirmek mak- sadile geçen yıl İstanbul Üniversitesinde açılmış olan Fransızca, İngilizce ve Almanca kurslarına bu yıl da aşağıda yazılı şartlar dahilinde yeniden 60 talebe alınacaktır.

Bu talebe bir yıl İstanbul Üniversitesindeki yabancı dil kurslarına de- vam edecek bu müddet zarfında her birine ayda 30 ar lira harçlık verilecektir. Bu bir yıllık tedrisatta muvaffak olanlar sıyasî vaziyet normalleş- tiği takdirde tahsillerini takviye etmek üzere, bir yıl da dilini öğrendikleri memleketle gönderileceklerdir. Bu talebenin seçme sınavları 5 - 7 teşrin gün- lerinde İstanbul Üniversitesinde yapılacaktır.

Sınava iştirak edebilmek için:

- 1 — Türk olmak
  - 2 — Yerli veya yabancı bir kolej veya liseden veya bir öğretmen o- kulundan mezun olmak «olguluk şartı değildir.»
  - 3 — Üniversitede 3 birinci teşrin 1940 da teşkil edilecek sağlık komi- syonuna muayene edilerek tahsisle mani bir halli olmadığını bildiren bir rap- or almış bulunmak şarttır.
- Sınava muvaffak olanlardan tahsil müddetlerinin iki misli Maarif Ve- kâleti emrinde çalışacaklarını tesbit eden bir taahhütname alınacaktır.
- Tedrisat her gün Üniversitede sabahın akşamı kadar devam edecektir. Kurs talebesinin haricte bir işle meşgul olmaması şarttır. Sınava gir- miye talip olanların en geç 1 teşrin 1940 akşamına kadar İstanbul Ün- versitesi rektörlüğüne tahsil vesikaları ve 6 fotoğrafla birlikte müracaat t- meleri lazımdır. (8955)

İstanbul Beşinci İcra Memur- luğundan:

939/5264 sayılı dosya ile Ka- sımpaşa Hacıhüseyin mahallesin- de eturan Süleyman Akgoze bor- cundan dolayı haczen paraya çev- rilmesine karar verilen ve Kur- tuluş Hacıahmet mahallesine Ta- tavla sokak 2, 4, 6 ve yeni 56, 61, 63, 65 sayılı taşıyan evde otur- makta iken ikametgâhı halen meçhul bulunan Dimitri kızı Do- minaya ait Kurtuluş Hacıahmet mahallesine Tatavla sokak ve ye- ni Hacıahmet Karakol sokak es- ki 2, 4, 6 ve yeni 56, 58 No. taşlı bir bahar bahar hane ve arsası açık arttırmaya çıkarılmıştır. Bu evin bina kısmı 130 metre murabbai ve arsası 58 metre murabbai ol- up tamamına yeminli üç ehli vukuf tarafından 480 lira kıymet takdir olduğunda ahsap muhtacı tamir ve arsa kısmı bahçeli bu- lunduz ve bu evin Dominaya ait 120/50 hissesinin satılacağı ve her türlü tasfiatın dosyasında mevcut ehli vukuf raporunda münderic bulunduğuz:

- 1 — Açık arttırmasının 11/10/940 cuma günü saat 14 ten 16 ya kadar icra dairesinde yapıla- rak muhammen değerinin yüzde 75 ini bulduğı tak- dirde ihalesi icra ve bul- mazsa 10 gün daha uzatıla- rak 21/10/940 pazartesi gün- nü aynı vakitte yapılacak arttırmada yine muhammen değerinin hisse itibarile yüz- de 75 ini bulmadığı takdir- de 2280 sayılı kanuna tevfi- kan tecile tâbi tutulacağı ve satışı geri bırakılacağı ve en çok pey süren müşterinin bi- rinci arttırmadaki peyi ikinci arttırmaya kadar baki ka- lacacağı;
- 2 — Arttırma şartnamesinin ilân- nından itibaren 15 gün son- ra dairede herkesin görüle- mesi için açık bulundurul-acağı;
- 3 — İpotek sahibi alacaklılarla diğ- er alacaklılar ve irtifak hak- kı sahiplerinin hakları ve id- diaları ve hususile faiz ve masarife karşı divcekleri varsa ilânnadan itibaren 15 gün içinde daireye bildirme- leri, aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça sa- tış bedelinin paylaşmasından haric kalacakları ve bu gibi müracaatların evrakı müsbi- telerile yapılmış olması;
- 4 — Arttırma iştirak edecek o- lan alıcıların muhammen de- gerinin yüzde 75 nispetinde pey akçesi vermeleri veya milli bir bankadan teminat mektubu getirmeleri ve faz- la bilgü edinmek isteyenlerin daireye müracaatı lüzum- u ilân olunur. (2919)

HOLANTSE BANK UNİ NV.

İstanbul Levazım Amir- liği Satınalma Komisy- nu İlanları

Bir milyon doksan beş bin altı yüz kırk altı kilo saman alınacaktır. Pazar- lıkla eksiltimesi 24/9/940 salı gü- nü saat 14 de Tophanedeki İst. Lv. Amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 46,563 lira ilk teminatı 3492 lira 22 kuruş- tur. Şartnamesi komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî vesikalarile ko- misyona gelmeleri. (385 - 8627)

İstanbul Levazım Amir- liği Satınalma Komisy- nu İlanları

Bir milyon doksan beş bin altı yüz kırk altı kilo saman alınacaktır. Pazar- lıkla eksiltimesi 24/9/940 salı gü- nü saat 14 de Tophanedeki İst. Lv. Amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 46,563 lira ilk teminatı 3492 lira 22 kuruş- tur. Şartnamesi komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî vesikalarile ko- misyona gelmeleri. (385 - 8627)

İstanbul Levazım Amir- liği Satınalma Komisy- nu İlanları

Bir milyon doksan beş bin altı yüz kırk altı kilo saman alınacaktır. Pazar- lıkla eksiltimesi 24/9/940 salı gü- nü saat 14 de Tophanedeki İst. Lv. Amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 46,563 lira ilk teminatı 3492 lira 22 kuruş- tur. Şartnamesi komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî vesikalarile ko- misyona gelmeleri. (385 - 8627)

İstanbul Levazım Amir- liği Satınalma Komisy- nu İlanları

Bir milyon doksan beş bin altı yüz kırk altı kilo saman alınacaktır. Pazar- lıkla eksiltimesi 24/9/940 salı gü- nü saat 14 de Tophanedeki İst. Lv. Amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 46,563 lira ilk teminatı 3492 lira 22 kuruş- tur. Şartnamesi komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî vesikalarile ko- misyona gelmeleri. (385 - 8627)

İstanbul Levazım Amir- liği Satınalma Komisy- nu İlanları

Bir milyon doksan beş bin altı yüz kırk altı kilo saman alınacaktır. Pazar- lıkla eksiltimesi 24/9/940 salı gü- nü saat 14 de Tophanedeki İst. Lv. Amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 46,563 lira ilk teminatı 3492 lira 22 kuruş- tur. Şartnamesi komisyonda görülür. İsteklilerin kanunî vesikalarile ko- misyona gelmeleri. (385 - 8627)

İstanbul Levazım Amir- liği Satınalma Komisy- nu İlanları